



Základná škola, Pribinova ul. 123/9, Nováky

STUPEŇ VZDELANIA	ISCED 1 – PRIMÁRNE VZDELÁVANIE
VZDELÁVACIA OBLASŤ	ČLOVEK A HODNOTY
NÁZOV PREDMETU	ETICKÁ VÝCHOVA

Časová dotácia- 1 hodina týždenne, 33 hodín ročne

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Poslaním predmetu etická výchova je vychovávať osobnosť s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej úcta k človeku a k prírode, spolupráca, prosociálnosť a národné hodnoty zaujímajú významné miesto. Pri plnení tohto cieľa sa neuspokojuje iba s poskytovaním informácií o morálnych zásadách, ale zážitkovým učením účinne podporuje pochopenie a interiorizáciu (zvnútornenie) mravných noriem a napomáha osvojeniu správania sa, ktoré je s nimi v súlade. Pripravuje mladých ľudí pre život v tom zmysle, aby raz ako dospelí prispeli k vytváraniu harmonických a stabilných vzťahov v rodine, na pracovisku, medzi spoločenskými skupinami, v národe a medzi národmi.

Etická výchova sa v prvom rade zameriava na výchovu k prosociálnosti, ktorá sa odráža v morálnych postojoch a v regulácii správania žiakov. Pre etickú výchovu je primárny rozvoj etických postojov a prosociálneho správania. Jej súčasťou je aj rozvoj sociálnych zručností /otvorená komunikácia, empatia, pozitívne hodnotenie iných.../ ako aj podpora mentálnej hygieny, podieľa sa na primárnej prevencii porúch správania a učenia.

CIELE PREDMETU

Cieľom etickej výchovy je vychovať osobnosť, ktorá:

- má svoju vlastnú identitu, je sama sebou a pritom táto identita zahŕňa v sebe aj prosociálnosť,
- má pozitívny vzťah k životu a ľuďom spojený so zdravou kritickosťou,
- jej správanie je určované osobným presvedčením a interiorizovanými etickými normami, vyplývajúcimi z univerzálnej solidarity a spravodlivosti, a preto je do istej miery nezávislá od tlaku spoločnosti,
- má zrelý morálny úsudok opierajúci sa o zovšeobecnené zásady, preto je schopná správne reagovať aj v neočakávaných a zložitých situáciách,
- charakterizuje ju spojenie správneho myslenia a správneho konania,



Základná škola, Pribinova ul. 123/9, Nováky

- koná v súlade so svojimi zásadami, ale aj s citovou zaangažovanosťou - súlad medzi emóciami a chcením – nekoná len z povinnosti a bez nadšenia s pocitom sebaľúti,
- prijíma iných v ich rozdielnosti, akceptuje ich názory a je ochotná na prijateľný kompromis, ktorý ale nie je v rozpore so všeľudskými hodnotami,
- je ochotná a schopná spolupracovať a iniciovať spoluprácu.

Cieľom etickej výchovy v primárnom vzdelávaní je:

- viesť žiakov k sebaúcte, k autonómnemu cíteniu a mysleniu,
- naučiť žiakov hodnotiť, zaujímať stanoviská, rozlišovať dobro od zla
- naučiť ich spoznať prvky efektívnej komunikácie, dôvody a prvky prosociálneho správania primerané veku,
- umožniť žiakom spoznať zásady dobrých medziľudských vzťahov,
- umožniť žiakom, aby sa v nich zvnútorňovali prosociálne hodnoty, postoje a sociálne normy,
- podporovať u žiakov rozvoj sociálnych zručností,
- formovať spolupracujúce spoločenstvo žiakov.

OBSAH VZDELÁVANIA

Obsah etickej výchovy je orientovaný na atribúty, ktoré treba v dieťati rozvíjať, aby sme dosiahli výchovné ciele. Tieto atribúty sú zakomponované v desiatich základných témach a šiestich aplikačných témach:

1. otvorená komunikácia
2. dôstojnosť ľudskej osoby, sebaúcta, pozitívne hodnotenie seba
3. pozitívne hodnotenie iných
4. tvorivosť a iniciatíva
5. vyjadrovanie citov
6. empatia
7. asertivita
8. reálne a zobrazené vzory
9. prosociálne správanie – pomoc, darovanie, delenie sa, spolupráca, priateľstvo
10. komplexná prosociálnosť
11. etika – hľadanie koreňov prosociálneho správania
12. etika a ekonomické hodnoty
13. etika a náboženstvá – tolerancia a úcta
14. rodina, v ktorej žijem
15. výchova k manželstvu a rodičovstvu
16. ochrana prírody a životného prostredia.



Základná škola, Pribinova ul. 123/9, Nováky

I.ročník

Tematický celok	Cieľ, kompetencie	čd	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy medzipredmetové vzťahy
Postoje a zručnosti medziľudských vzťahov / 7 hod./	ponúknuť žiakom víziu spolupracujúceho spoločenstva ako základu pre dobré spolužitie (jeho jednoduché a viditeľné komponenty – sedenie v kruhu, formulovanie pravidiel typu mať právo byť vypočutý, právo nevjadriť sa, mať vzájomnú úctu a dôveru – nevysmievať sa, hovoriť pravdu, chrániť veci svoje i iných...),	1	Pravidlá a zásady sedenia v kruhu, spolupracujúce spoločenstvo.	- aktívne používať mená - prejaviť úctu aktívnym počúvaním, - trpezlivo	OSR- porozumenie seba aj ostatných, formovanie dobrých medziľ. vzťahov MUV- kultúrne sebauvedomenie, vnímanie vlastných emoc. a soc. väzieb SJL- rozvoj komunik. a vyjadrovacích schopností / V škole/
		1	Spoznávať sa, upevňovať vzťahy.	vyjadriť priateľstvo dotykom - uvedomiť si hodnotu svojho mena,	
		1	Vízia triedneho spoločenstva.	dôležitosť kontaktu s inými	
	prvé kontakty v triede a v škole (zoznamovanie, oslovovanie, pozdrav), komunikácia zameraná na sebaaprezentáciu a sociálne vzťahy, pravidlá podporujúce spolužitie v skupine (po	1	Kontakt so spolužiakom, postavenie v skupine.	- prejaviť úctu, ohľaduplnosť a hrdosť, že som člen spoločenstva, - požiadať o pomoc	



Základná škola, Pribinova ul. 123/9, Nováky

	istom čase možno pravidlá prehodnocovať, dopĺňať)	1	Kontakt zoznámenia a oslovenia.		
		1	Kontakt neverbálnou komunikáciou.		
		1	Naše spoločenstvo		
Prvky prosociálneho správania v detskom kolektíve /7hod./	vzájomná úcta pri komunikácii (pekne sa oslovovať, pozdraviť sa, počúvať sa navzájom...), úcta k vzájomným požiadavkám, vďačnosť za vykonané dobro (prosím, ďakujem), vzájomná pomoc medzi spolužiakmi i členmi rodiny.	1	Pravidlá spoločenstva.	- hodnotiť dodržiavanie pravidiel, - upevňovať vzťahy - uplatňovať zásady a pravidlá spoločenstva - aktívne uplatňovať základné prejavy komunikácie - používať slovo, prosím ťa, ďakujem pekne sa oslovovať	OSR- formovanie dobrých medziľud. vzťahov
		1	Dopĺňanie pravidiel spoločenstva.		
		1	Hodnotenie a doplnenie pravidiel.		
		1	Tvorba pravidiel a úcta v komunikácii.		



Základná škola, Pribinova ul. 123/9, Nováky

		1	Vzájomné poznávanie vzťahov z reálneho života.		
		1	Vzájomné sa poznávanie .		
		1	Vyjadrenie pozitívneho želania.		
Ľudská dôstojnosť a sebaúcta: / 7 hod./	uvedomovanie si vlastnej hodnoty (rozdiel medzi mnou a ostatným svetom), poznatie a postupné zvnútorňovanie povedomia jedinečnosti a nedotknuteľnosti, vedenie k sebaovládaniu a znášaniu námahy pri prekonávaní prekážok.	1	Moja vlastná hodnota.	- uvedomiť si hodnoty moje a iných	OSR-získavanie pozit. postoja k sebe a druhým MUV-rozvíjanie sebareflexie
		1	Jedinečnosť a hodnota iných.	- zistiť jedinečnosť vo viacerých odlišnostiach	
		1	Sebaúcta.	- hľadať čo pozorovať odlišnosti a nás spája	
		1	Sebahodnotenie, sebaocenenie a sebaovládanie.		



Základná škola, Pribinova ul. 123/9, Nováky

		1	Poznávanie seba a druhých.		
		1	Prekonávanie prekážok.		
		1	Schopnosť byť sám sebou.		
Pozitívne hodnotenie iných /7hod./	človek a jeho hodnota - spoznávanie pozitívnych vlastností svojich najbližších v rodine, v triede, v škole, v rovesníckych vzťahoch... (Čo sa mi najviac páči na mojej mamičke, ockovi, starkých...), verbálne vyjadrovanie pozitívneho hodnotenia druhých, prehodnocovanie negatívnych skutočností (dobro – zlo, napr. branie si vecí navzájom, posudzovanie a ponižovanie, urážanie menej zdatných detí v oblasti	1 1 1	Vyjadrenie náklonnosti. Pozitívne vlastnosti najbližších. Prisúdenie pozitívnych vlastností. Vyjadrenie želania.	- zamerať sa pozitívne vlastnosti iných - vedieť verejne oceniť iných, sám ho zažiť a vedieť ho prijať - verbálne vyjadriť pozitívne hodnotenie a ho prijať - prehodnotiť negatívne skutočnosti – dobro a zlo	OSR- získavanie pozit. postoja k sebe a druhým MUV- akceptácia rôznych typov ľudí, názorov



Základná škola, Pribinova ul. 123/9, Nováky

	intelektu a prejavov - spevu, kreslenia, pohybu, oblečenia, rodinnej situácie..., klamanie a žalovanie...), postoj k ľuďom, ktorí sú nám nesympatickí, spôsobujú nám alebo druhým zlo (úmyselne, neúmyselne).	1 1 1 1	Spolupatričnosť a ohľaduplnosť. Kontakty neverbálnou komunikáciou. Prekonanie antipatie. Hľadanie vhodných riešení. Prijať sa navzájom.		
Naša rodina /5 hod./	uvedomovanie si hodnoty rodiny pre jednotlivca i pre spoločnosť (Čo sa mi na našej rodine najviac páči?) príbuzenské vzťahy (S kým z rodiny si najviac rozumiem...? Čo by som mohol urobiť pre lepšie vzťahy v našej rodine, ktoré z rodinných pravidiel sa mi najťažšie dodržiavajú...), rodičovská láska a jej význam	1 1 1 1 1	Hodnota rodiny. Hodnota existencie najbližších. Dôležitosť domova, rodinného zázemia. Rodičovská láska. Pozitívne vzory.	- uvedomiť si potrebu niekam patriť - vyjadriť sa o svojich najbližších -hodnota existencie najbližších, - príbuzenské vzťahy - pochopiť dôležitosť vlastného domova - uvedomiť si význam blízkeho človeka	OSR-spravodlivosť a rovnosť v spoločnosti MUV-poznanie iných kultúr, schopnosť komunikovať a spolupracovať SJL- rozvoj komunik. a vyjadrovacích schopností / V rodine/ VYV-moja rodina



Základná škola, Pribinova ul. 123/9, Nováky

	v živote dieťaťa (konkrétne emocionálne prejavy, prejavy starostlivosti, pomoci...), úcta, komunikácia a pomoc medzi členmi rodiny (Koho rád pozorujem pri práci? Čo by som rád vedel ako moji blízki...), význam blízkeho človeka pre život jednotlivca.				
--	--	--	--	--	--



II.ročník

Tematický celok/Téma	Cieľ. kompetencie	čd	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy	Stratégie
Postoje a spôsobilosti medziľudských vzťahov Pripomenutie si tém a z nich vyplývajúce správanie z prvého ročníka Počúvanie iných ako prvý predpoklad úspešnej spolupráce Sebaovládanie pri prijímaní informácií o sebe od iných Základy spolupráce v skupinách (uvedomovanie si práv a povinností)	Osvojiť si základné sociálnokomunikačné zručnosti	7h	- vie vysvetliť dôležitosť počúvania pre spoluprácu - pozná svoje práva a povinnosti v rámci školskej triedy	chápe a vnútorne akceptuje význam počúvania pre spoluprácu a dobré vzťahy - uvedomuje si spojitosť práv a povinností - badať pokroky v počúvaní výkladu na hodine, ale aj v počúvaní spolužiakov pri diskusii	OSR-porozumenie sebe a iným	Stratégie smerujúce k rozvoju občianskych kompetencií Stratégie smerujúce k rozvoju kompetencií k iniciatívnosti a
Tvorivosť Objavovanie vlastných daností - talentu - pozitívnych stránok (V čom som výnimočný, čo viem dobre robiť, čo mi ide dobre...)		7h				



Základná škola, Pribinova ul. 123/9, Nováky

Rozvoj fantázie a pozorovacích schopností Tvorivosť, ktorú od nás prijímajú, očakávajú iní (Vymyslieť darček pre súrodencov, rodičov, starých rodičov...) Tvorivosť iných, ktorá nás obohacuje (Ako dobre nám padne, keď nás iní prekvapia niečím novým, zaujímavým – napr. mama novým jedlom...) Využitie tvorivosti v živote triedy (tvorba pravidiel správania sa v triede, ak si ich pamätáme z minulého ročníka, treba ich však prehodnotiť)	Osvojiť si tvorivé riešenia každodenných situácií v medziľudských vzťahoch		- vie vysvetliť, čo je tvorivosť - vie vysvetliť súvislosti medzi fantáziou, úsilím a tvorivosťou - vie vymenovať konkrétne produkty (ovocie) tvorivosti v rámci rodiny a školy	- je si vedomý, že má čo ponúknuť zo svojich darov v prospech spoločenstva - zapája sa do tvorivých úloh prostredníctvom pozorovacích schopností a fantázie - badať podporu sebaovládania a trpezlivosti pri spoločnom riešení úloh	OSR- získavanie pozitívneho postoja k sebe a druhým	podnikavosti
Iniciatíva Iniciatíva v sebapoznaní (Kto som? Aký vplyv má fungovanie môjho tela na moje prežívanie, pohodu, či nepohodu? Prečo reagujem tak, ako reagujem?) Iniciatíva vo vzťahu k iným Hľadanie možností ako vychádzať v ústrety iným ľuďom		7h	- vie vysvetliť, čo je iniciatíva	- uvedomuje si rozdiel medzi pozitívnou iniciatívou a tou, ktorá ohrozuje jeho zdravie a osobnú bezpečnosť - prejavuje aktívnejšiu	OSR- formovanie dobrých medziľudských vzťahov	Stratégie smerujúce k rozvoju sociálnych a personálnych kompetencií



Základná škola, Pribinova ul. 123/9, Nováky

(v rodine, v triede, v kruhu kamarátov...) a ich realizácia Iniciatíva, ktorá nie je prijatá inými, a iniciatíva iných, ktorá je pre mňa neprijateľná (riešenie problémov – navádzanie na klamstvo, podvádzanie, kradnutie, ohováranie...), iniciatíva, ktorá ohrozuje moje zdravie a osobnú bezpečnosť (fajčenie, alkohol, drogy, sexuálne zneužívanie detí) Vyjadrovanie citov Vyjadrenie vďačnosti, ochoty, láskavosti, obdivu verbálne aj neverbálne (Ako si vzájomne vyjadrujeme city v rodine, vo vzťahoch s priateľmi, spolužiakmi?), úcta k žene – matke, sestre, spolužiačke... (Čo sa mi páči a čo sa mi nepáči na ženách a dievčatách?) úcta k mužovi – otcovi, bratovi, spolužiakovi...(Čo sa mi páči,	Rozvíjať a posilňovať komunikačné zručnosti – učiť sa vyjadrovať city. Prežívať radosti z napĺňania potreby byť akceptovaný inými a mať rád iných.	7h - vie uviesť príklady prospešnej a škodlivej iniciatívy - vie vysvetliť spojenie „vyjadrovanie citov“ - vie vysvetliť význam citov v živote človeka - pozná význam slov radosť, smútok, hnev, ľahostajnosť, veselosť, vďačnosť,	účasť na riešení problémov v triede	OSR-zvládanie vlastného správania	Stratégie smerujúce k rozvoju komunikačných kompetencií
---	---	---	--	--	--



Základná škola, Pribinova ul. 123/9, Nováky

a čo sa mi nepáči na mužoch a chlapcoch?) Kultivované vyjadrovanie negatívnych citov (hnev, vzdor, smútok...), Akceptovanie citov iných			ochota, láskavosť, obdiv, odpor	- chápe dôležitosť kultivovaného vyjadrovania negatívneho prežívania citov u seba i onych - vie verbálne i neverbálne identifikovať a vyjadriť city vďačnosti, ochoty, láskavosti a obdivu, hnevu, smútku, odporu, prekvapenia - prejavuje snahu kultivovane vyjadrovať hnev, vzdor, odpor, smútok - učiť sa akceptovať prežívanie citov u druhých		
---	--	--	--	--	--	--



Základná škola, Pribinova ul. 123/9, Nováky

Naša trieda – spoločenstvo detí Správanie sa medzi sebou, vzťahy medzi chlapcami a dievčencami – slušnosť, ohľaduplnosť, česťnosť, pomoc slabším, rešpektovanie inakosti (Čo sa mi v našej triede najviac páči? Som tu spokojný? Sú iní spokojní so mnou?) Kamarátstvo a priateľstvo - úprimné a falošné priateľstvo (Čo je dôležité pre priateľstvo? Mám v našej triede priateľov?) Dodržiavanie pravidiel správania v triede – podpora vzájomnosti, spokojnosti, tolerancie a spolupráce (Môžem niečo zmeniť na sebe, aby sa so mnou v našej triede lepšie žilo? Mám dajaký návrh na vylepšenie našich vzťahov?)	Poznávať svoje práva a povinnosti	5h	- vie vysvetliť čo je spoločenstvo detí - vie, čo podporuje vzájomnú dôveru, priateľstvo a čo ich narúša	- uvedomuje si potrebu rešpektovania odlišnosti iných - chápe túžbu nájsť dobrého priateľa a byť dobrým priateľom - vie rozlíšiť dobrú a zlú klímu v rámci triedy - rôznymi spôsobmi prispieva k vytváraniu dobrej nálady a pohody v triede	OSR-akceptácia rôznych typov ľudí,názorov	Stratégie smerujúce k rozvoju občianskych kompetencií
--	--	-----------	--	---	--	--



Základná škola, Pribinova ul. 123/9, Nováky

III.ročník

Ciele	Tematický celok/Téma	čd	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy	Stratégie
Učenie sa efektívne komunikovať rovesníkmi	Postoje a zručnosti v medziľudských vzťahoch Dodržiavanie dohodnutých pravidiel správania. Kvalita otvorenej komunikácie – pravdivosť, objektívnosť, prijímanie pravdy o sebe aj o iných. Asertívne správanie ako súčasť efektívnej komunikácie, nácvik bezpečného správania sa v rizikových situáciách (odmietnutie zla, postavenie sa proti šikanovaniu, vedieť povedať nie na negatívne ponuky).	5	-vie vysvetliť pojem komunikácia - vie, čo znamená slovo pravda a ako vplýva na kvalitu komunikácie - vie, ktoré sú rizikové situácie v živote dieťaťa	- chápe zmysel a podstatu otvorenej komunikácie - rozumie dôvodom ako sa správať v rizikových situáciách - v komunikácii badať snahu o objektívnosť a pravdivosť - vie sa postaviť voči negatívnym javom	OSR- porozumenie sebe a iným	hra, dramatizácia, hranie rolí a scénok, cvičenie, diskusia, brainstorming rozhovor



Základná škola, Pribinova ul. 123/9, Nováky

				(šikanovanie) - odoláva príjemným zvodom na zlé, badať snahu povedať nie		
Nadobúdanie sociálnych zručností- asertivita, empatia	Vcítienie sa do prežívania iných- empatia Hľadanie dôvodov na radosť a smútok u seba a u iných. Pochopenie situácie iných ľudí prostredníctvom vlastných zážitkov (u spolužiakov, členov rodiny, ..). Odovzdávanie radosti a zmierňovanie smútku najbližších. Záujem o zdravotne postihnutých, starých a chorých ľudí.	5	-rozumie pojmom „súciť, spolucítie, vcítienie sa do iného“	- uvedomuje si význam vlastných zážitkov ako prostriedku pre pochopenie situácií druhých - učí sa vnímať situáciu chorých, starých, zdravotne postihnutých - prejavuje pochopenie voči spolužiakom a chorým, zdravotne postihnutým a ľuďom v núdzi	OSR-vytvárať prosociálne spoločenstvo žiakov	aktivizujúce učenie cez zážitok – hra, dramatizácia, hranie rolí a scénok, cvičenie, diskusia, rozhovor,



Základná škola, Pribinova ul. 123/9, Nováky

Napomáhanie zvnútorňovania prosociálnych hodnôt a postojov	Riešenie konfliktov-výchova k zmierlivosti Právo na omyl a možnosť nápravy. Význam odpúšťania v medziľudských vzťahoch. Rozvíjanie sebaovládania a jeho upevňovanie – prehlbovanie vzájomnosti i sebaúcty. Súťaživosť a kooperácia.	5	-vie čo je to omyl v živote človeka a pozná možnosti reagovania na svoj omyl i na omyl iných - vie vysvetliť pojem „odpúšťanie“	- chápe súvislosti medzi súťaživosťou a kooperáciou - chápe skutočnosť viny a odpustenia - rozumie významu odpúšťania a práva na omyl - pri konflikte je ochotný diskutovať, vnímať dôvody druhej strany -vie požiadať o odpustenie a vie odpustiť - badať jasnú snahu k spolupráci	OSR-formovanie dobrých medziľudských vzťahov	aktivizujúce učenie cez zážitok – hra, dramatizácia, hranie rolí a scénok, cvičenie, diskusia, brainstorming výklad, rozhovor, metódy samostatnej práce žiakov
--	---	-----------------	---	---	---	--



Základná škola, Pribinova ul. 123/9, Nováky

	Pomoc,darovanie,delenie sa Vnímanie a prežívanie prosociálnosti (základy starostlivosti o prírodu, ochrana zvierat). Zámerné robenie dobra iným, rozdiel medzi psychickou a materiálnou pomocou. Podelenie sa a darovanie v rámci rodiny a žiackeho kolektívu. Príprava žiakov na možné neprijatie dobra inými.	6	-vie vysvetliť slovo „pomoc“ a pozná rozdiel medzi psychickou a materiálnou pomocou, vie uviesť ich príklady -pozná možné reakcie na pomoc (prijatie, odmietnutie)	-vie ohodnotiť situácie, kedy prijal rôzne druhy pomoci a je ochotný pomáhať - vidí problémy druhých, vie pomáhať a podeliť sa o dobro -je pripravený reagovať na neprijatie pomoci	OSR-získavanie pozitívneho postoja k sebe a druhým	hranie rolí a scénok, cvičenie, diskusia, brainstorming rozhovor, metódy samostatnej práce žiakov
	Naša škola Poznávanie kvalít a predností školy	12	vie hovoriť o kvalitách svojej	- poznáva kvality a prednosti školy	OSR-rozvíjanie základných zručností	aktivizujúce učenie



Základná škola, Pribinova ul. 123/9, Nováky

	(Čo by som porozprával o našej škole priateľovi zo zahraničia?). Rozvíjanie povedomia a príslušnosti k svojej škole – osobnosti, prostredie, atmosféra, učebné predmety (Čo sa mi na našej škole najviac páči?). Účasť žiakov na živote a úspechoch školy (Podieľam sa na vytváraní dobrej atmosféry na našej škole? Ktoré problémy na našej škole ma znepokojujú? Čo môžem urobiť ja pre vylepšenie života na našej škole?).	školy	a teší sa z nich -vie prispieť k prezentácii školy -má záujem o aktívnu účasť na živote školy	komunikácie a vzájomnej spolupráce	cez zážitok – hra, dramatizácia, hranie rolí a scénok, cvičenie, diskusia, brainstorming výklad, rozhovor, metódy samostatnej a skupinovej práce žiakov
--	--	-------	--	------------------------------------	---



Základná škola, Pribinova ul. 123/9, Nováky

IV. ročník

Tematický celok téma	Cieľ, kompetencie	Č.d.	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy, Medzipredmetové vzťahy	Stratégie, metódy
Sociálne postoje a zručnosti v medziľudských vzťahoch Tolerancia vo vzťahoch (Čo nechceš, aby ľudia robili tebe, nerob ty iným.) Rešpekt a úcta voči všetkým ľuďom (rovnoprávnosť pohlaví, rás...) Dôležitosť komunikačných	Osvojovanie si sociálnych postojov a zručností v medziľudských vzťahoch.	7	-vie ako znie Zlaté pravidlo ľudskosti - vie vysvetliť pojmy rovnoprávnosť pohlaví, rás... - vie vysvetliť základné rozdiely	-v komunikácii so spolužiakmi prejavuje prvky tolerancie - kultivovane prijíma a rešpektuje opačné pohlavie - v správaní badať prijímanie zodpovednosť za svoje rozhodnutia -chápe význam zlatého pravidla mravnosti v medziľudských vzťahoch - uvedomuje si význam	OSR- akceptácia rôznych typov ľudí, názorov, prístupov k riešeniu problémov -rešpektovanie inakosti a odlišných kultúr	hra, dramatizácia, hranie rolí a scénok, cvičenie, diskusia, brainstorming, rozhovor



Základná škola, Pribinova ul. 123/9, Nováky

interpersonálnych zručností v medziľudských vzťahoch. Kultivované správanie k osobám iného pohlavia (vnímanie rozdielov nielen v stavbe tela a jeho fungovaní, ale aj v myslení, prežívaní, správaní, záujmoch a následne empatické správanie voči osobám iného pohlavia).			medzi pohlaviami	rovnoprávností ľudí bez ohľadu na rasu, pohlavia - vie pochopiť správanie iného pohlavia - badať rozvíjanie autonómneho cítenia a myslenia		
Reálne a zobrazené vzory Sloboda a		7	- pozná pojmy vzor,	- badať rozvíjanie autonómneho cítenia a myslenia	MDV- základná orientácia v druhoch, vo funkciách médií a v ich produktoch, ako aj v ich	aktivizujúce učenie cez zážitok – hra, dramatizácia,



Základná škola, Pribinova ul. 123/9, Nováky

zodpovednosť (každé rozhodnutie nesie so sebou dôsledok) Pozitívne a negatívne vplyvy TV, filmu, počítačových hier...(reklama, akčné filmy, čas strávený pred TV) Prezentácia prosociálnych vzorov v bezprostrednom okolí dieťaťa (rodičia, priatelia rodičov, učitelia, spolužiaci, kamaráti) Čitateľský návyk ako možný zdroj objavovania prosociálnych	Prezentovanie prosociálnych vzorov.	vplyv vzoru, pozitívne a negatívne vzory správania - vie verbálne prezentovať aspoň jeden pozitívny a negatívny literárny a mediálny vzor	- na vlastnej skúsenosti reflektuje pozitívne a negatívne vplyvy médií - je schopný postrehnúť nevhodnosť vplyvu TV a badať snahu o reguláciu jej sledovania vie rozoznať prosociálne vzory vo svojom okolí vie si voľiť medzi prosociálnym vzorom a negatívnym vzorom badať na jeho správaní prosociálne prvky	vplyve na detského príjemcu - formovanie vlastného názoru na mediá a ich posolstvá	hranie rolí a scénok, cvičenie, diskusia, rozhovor
---	--	---	--	--	---



Základná škola, Pribinova ul. 123/9, Nováky

vzorov (vyhlásenie súťaže o najlepšieho čitateľa – čo a koľko čítaš?).						
Rozvoj tvorivosti a iniciatívy Podporovanie záujmov, ktoré rozvíjajú osobnostné kvality (šport, umelecké aktivity, sociálna činnosť, činnosť na ochranu prírody,...) Osobnostné kvality využívané pre dobro jednotlivca i pre celé spoločenstvo		7	vie vymenovať iniciatívy, kde by mohol preukázať svoj vzťah k ochrane prírody a životného prostredia	- má ochraňujúci a obdivujúci vzťah k prírode a chce chrániť životné prostredie - je iniciatívny vo vzťahu k ochrane prírody a životného prostredia	ENV- rozvíjať spoluprácu pri ochrane a tvorbe životného prostredia na miestnej, regionálnej a medzinárodnej úrovni	aktivizujúce učenie cez zážitok – hra, dramatizácia, hranie rolí a scénok, cvičenie, diskusia, brainstorming výklad, rozhovor, metódy samostatnej práce žiakov



Základná škola, Pribinova ul. 123/9, Nováky

Tvorivosť, iniciatívnosť a vytrvalosť pri riešení každodenných problémov	Osvojovanie si sociálnych noriem. Rozvíjanie mravného úsudku					
Napĺňanie obsahu Dohovoru o právach dieťaťa Súvislosti práv detí, dôvody, prečo vznikli a ich akceptácia v demokratických krajinách, podiel UNESCO na ochrane dieťaťa (Čo znamená mám právo? Čo znamená mám zodpovednosť?) Opčný protokol k právam dieťaťa (medzinárodné spoločenstvo pritvrdilo) Práva dieťaťa v	Spoznávanie a uplatňovanie svojich práv a plnenie si svojich povinností.	6	- pozná pojmy „ľudské práva a práva dieťaťa“	- osvojuje si sociálne normy	OSR- uplatniť poznatky o svojich právach a práva iných	cvičenie, diskusia, brainstorming rozhovor, metódy samostatnej práce žiakov



Základná škola, Pribinova ul. 123/9, Nováky

slovenskom právnom poriadku (Ako je to u nás? Ako sa to týka mňa?) Solidarita a prijatie odlišností (uvedomenie si svojich práv a ich akceptácia v našom prostredí vedie k solidarite s deťmi, ktoré sú vykorisťované, zaťahované do vojnových konfliktov, zneužívané na ťažkú prácu, alebo sexuálne,..)		- vie vymenovať aspoň 5 práv dieťaťa - pozná rozdiel a podstatu pojmov právo a povinnosť - vie vymenovať aspoň 3 situácie nerešpektovania práv detí doma i vo svete	- dožaduje sa svojich práv - rešpektuje práva iných - pozná pojmy „ľudské práva a práva dieťaťa“ - vie vymenovať aspoň 5 práv dieťaťa - pozná rozdiel a podstatu pojmov právo a povinnosť - vie vymenovať aspoň tri situácie nerešpektovania práv		
--	--	---	--	--	--



Základná škola, Pribinova ul. 123/9, Nováky

				detí doma i vo svete		
Náš región – vlasť Rozvíjanie povedomia a príslušnosti k svojmu regiónu – k svojej vlasti (Čo sa mi najviac páči na našom regióne, na našom Slovensku? Čo z neho by mi najviac chýbalo?) Iniciatíva pri poznávaní a ovplyvňovaní vlastného regiónu – dobre poznať svoje bydlisko a jeho okolie – geografiu, kultúru, osobnosti, ale aj vedieť, čo by bolo treba v ňom vylepšiť (objavovanie tradícií, ochrana a ich rozvoj) Ekologické správanie, vzťah k faune a flóre regiónu (Čo sa mi nepáči alebo čo ma trápi na našom	Spoznávanie a uplatňovanie svojich práv a plnenie si svojich povinností.	6	- vie zaradiť svoje bydlisko do lokality okresu	- poznáva a je hrdý na špecifiká, krásy i možnosti vlastného regiónu - je iniciatívny pri objavovaní krás a špecifik regiónu, prejavuje ochotu pomôcť zveľadiť ho (prípadná tvorba sociálnych a kultúrnych projektov v danom regióne a účasť na nich) - učí sa vidieť problémy regiónu, je na ne citlivý a hľadá i možnosti vlastného zaangažovania sa pri ich riešení	MUV- Rozvíjanie sebareflexie, ktoré vo vyšších ročníkoch primárneho vzdelávania vedie k uvedomeniu si koreňov a premien vlastnej kultúrnej identity. VLA – poznanie regiónov Slovenska	aktivizujúce učenie cez zážitok – hra, dramatizácia, hranie rolí a scénok, cvičenie, diskusia, brainstorming výklad, rozhovor, metódy samostatnej a skupinovej práce žiakov



Základná škola, Pribinova ul. 123/9, Nováky

región? Čo by som mohol urobiť v jeho prospech ja alebo my spoločne).			- vie vymenovať aspoň jednu pozitívnu skutočnosť, ktorá sa viaže na jeho región, rovnako aj jednu známú osobnosť, na ktorú môže byť hrdý			
---	--	--	--	--	--	--

V našej práci budeme využívať všetky metódy, formy a stratégie vyučovania , ktoré sú uvedené v ŠkVP Základnej školy, Pribinova 123/9, Nováky.

Učebné zdroje a hodnotenie

Systém kontroly a hodnotenia žiakov – klasifikačný poriadok /ďalej KP/ Základnej školy, Pribinova ul. 123/9, Nováky vychádza z z Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy vydaného MŠ, VVaŠ SR.

Učebné zdroje: Pracovné listy, metodické príručky, multimediálne zdroje, vhodné detské časopisy (Slniečko, Zornička) a knihy (Našim srdiečkam, Malý princ, atď.)

Hodnotenie: Priebežne slovné hodnotenie a motivačné pečiatky do PL a žiackej knižky 2x za štvrtrok.



Základná škola, Pribinova ul. 123/9, Nováky

Používané skratky prierezových tém:

OSR	osobnostný a sociálny rozvoj
ENV	environmentálna výchova
RGV	regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra
DPV	dopravná výchova
OZO	ochrana živoata a zdravia
MUV	multikultúrna výchova
MDV	mediálna výchova
TBZ	tvorba projektu a prezentačné zručnosti
FIG	finančná gramotnosť
ČIG	čitateľská gramotnosť